

Novi Möllerov roman „Žene Dubrovnik“

Eberhard Wolfgang Möller rodio se 6. siječnja 1906. kao sin kipara u Berlinu. Poslije završenih filozofskih studija istakao se kao pjesnik. Najpoznatiji je njegov ciklus »Pisma palih«. Godine 1928. stekao je svojom dramom »Douaumont« svjetski uspjeh. Iza toga napisao je ova scenska djela: »Panama-skandal«, »Kalifornijska tragedija«, »Frankenburška igra kockama«, »Pad ministra«, »Propast Kartage« i »Pakleno putovanje« (igrokaz o Martinu Lutheru). Njegov roman »Dvorac u Madžarskoj« i zbirka novela »Admiral« doživjele su visoke naklade i naišle na brojnu čitalačku publiku. Möller je posljednjih godina savjesno proučavao prošlost Dubrovnik.

Möllerov novi roman »Žene Dubrovnik« zbiva se 1806. godine za vrijeme, kada je Evropa bila poplavljena napoleonskim četama. Prastara aristokratska republika Dubrovnik izgubila je svoju slobodu i prestala je da postoji. Čudo života i ljubavi triumfira nad bijedom i očajem i pobjedonosno svladava sve strahote katastrofe. Ovo divno djelo puno napetosti i pjesničke snage zacijeljuje će potresti i našega čitatelja, koji će na kraju djela ipak doživjeti katarzu, koja usređuje čovjeka.

U veličanstvenoj dramskoj napetosti prikazuje autor događaje Dubrovačke Republike, koji dopiru do neobične kulminacijske točke. Zbivanje je usredotočio na malu ponosnu slobodarsku republiku Dubrovnik upravo u doba njezine propasti; Dubrovačka Republika je žrtva napoleonske politike vlasti. Unatoč tomu, što se kobni udes ne da ukloniti ni zapriječiti i pod teretom užasnih patnji i poniženja odlučuju dubrovačke žene, da ne će radati djecu. Dubrovačke žene ne mogu se nipošto pomiriti time, da njihova djeca budu roblje ugnjetavača, te da unatoč svojoj slavnoj tradiciji i svijetlom humanističkom nazoru na život i svijet postanu sluge tudina. Ali strahovita odluka žena, da njihov slavni tisućljetni rod izumre, sukobljuje se s najsvetijim zakonima prirode. Ta odluka je protiv vrhovnoga životnog zakona, protiv prirodnog smisla opstanka. Nietzscheova izreka, koju je autor stavio kao motto svomu djelu glasi: »Uvjet novog rasta u ljubavi — život, koji buja na zemlji, traži neopozivom nužnošću svoje pravo

i cvate jednako u tropskoj bujnosti u ruševinama očaja«. Ovaj roman, koji u sudbonosnom trenutku jednoga od najljepših gradova na svijetu odrazuje vječnu borbu evropskog čovjeka za afirmaciju i što uspješniji razvitak kulture, uzdiže se u himnu neprolazne ljubavi, koja je jača od svake životne nevolje i koja se uzdiže nad samoljubljem i nerazboritošću ljudi.

Iza uspješnog romana »Dvorac u Madžarskoj«, ovaj njemački dramatičar izdao je ovaj roman o dubrovačkim ženama, koji ide u red najboljih njegovih djela. Između izlaska ova dva romana bjesnio je Drugi svjetski rat sa svim svojim razaranja, katastrofama i narodnim tragedijama. Ta je knjiga opijelo, a ujedno i uskrnuće; ona je oproštaj od visoke i plemenite životne forme i himna nerazorivoj snazi života, koja preživljuje sve katastrofe u vječnom obnavljanju.

Dr. Ivan Esih - Zagreb

Novo izdanje udžbenika kap. Špira Savina

Bivše izdavačko poduzeće »Pomorstvo« 1950. godine izdalo je knjigu »Pomorski prijevozi, havarije i osiguranje« od kap. Špira Savina, koja je vrlo dobro poslužila u prvom redu potrebama naših srednjih pomorskih škola kao udžbenik, a isto tako kao koristan priručnik svim onim našim privrednim organizacijama, koje se u svom poslovanju susreću sa problematikom ove materije.

Zbog pomanjkanja stručnih knjiga kod nas, ova knjiga je odmah po izlasku iz štampe bila rasprodana i već se duže vremena traži i osjeća potreba još jednog izdanja.

Budući da je udžbenik odlično poslužio svojoj svrsi, a osim toga i danas je mnogo tražen, ponovno će na prijedlog Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu NRH — Odjel za stručno školstvo, biti štampano novo dopunjeno izdanje knjige »Pomorski prijevozi, havarije i osiguranje« od kap. Špira Savina. Štampanje je preuzelo poduzeće »Školska knjiga« u Zagrebu i u najskorije vrijeme moći će se nabaviti u svim našim knjižarama.